

TEMA: PSIHOLOGIA PERSONALITĂȚII STUDENTULUI

- Realizat:

Mariana CERNITANU-
dr. în psihologie, conf. univ.

Scopul:

- A oferi audiențelor cunoștințe despre psihologia personalității studentului.
- A forma abilități practice de cunoaștere a particularităților de personalitate ale studentului.

Plan

- 1. PSIHOLOGIA PERSONALITĂȚII STUDENTULUI.
- 2. CONDIȚII DE DEZVOLTARE A PERSONALITĂȚII STUDENTULUI.
- 3. *CEI ȘAPTE A* – PRIVIND ADAPTAREA STUDENTULUI LA PROCESUL DE STUDII.

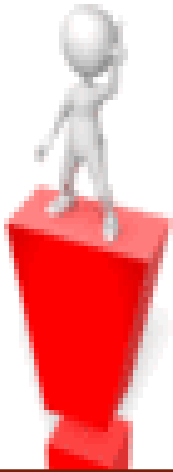

Dezvoltarea personalității studentului cuprinde:

- Dezvoltarea și maturizarea psihoemoțională
(familia+mediul)
- Dezvoltarea morală și spirituală
(familia+mediul)
- Dezvoltarea profesională
(Universitatea)

CINE ESTE STUDENTUL?

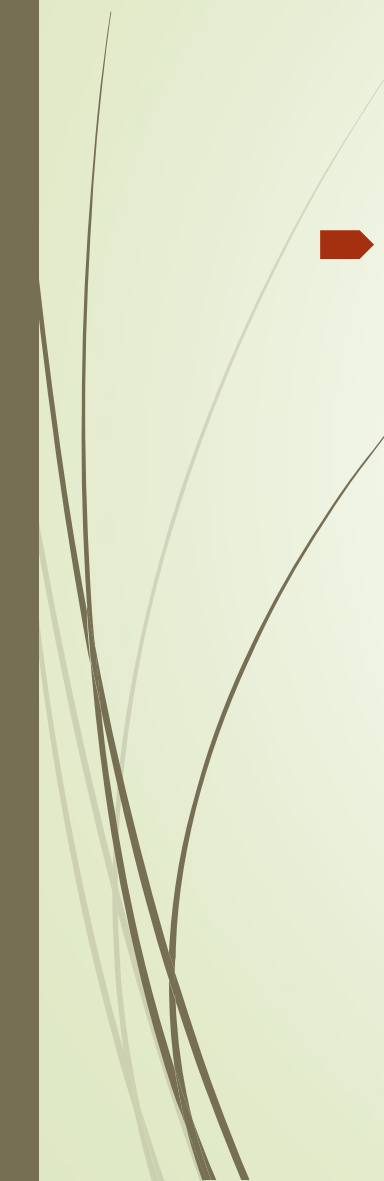
- ontogenetic
- psihologic
- social

PSIHOPEDAGOGUL **Malson L. (după Salvat
N.-1972)**

„Înainte de întâlnirea cu semenii și cu trupul său, omul nu este altceva decât o sumă de virtualități, tot atât de imponderabile ca un abur transparent. Orice condensare presupune un mediu, adică lumea celorlalți.

Astfel se poate descrie vârsta încă a căutărilor și identității, a confuziei și-a răbufnirii, ca act de recunoaștere a Eului” – **vârsta tinereții** (18-25 ani).

-
-
- **Șchiopu U., Verza E. (1981)**-perioada de la **20-24 de ani**, a adolescenței prelungite, se exprimă ca o perioadă de trecere în care se manifestă caracteristici ale adolescenței și caracteristici noi ce sunt ale tinereții, ale stării de adult tânăr cu un status social virtual de adult.

după Șchiopu U., Verza E. (1995) se identifică câteva dominante ale vârstei:

- -cristalizarea conștiinței de sine (eul corporal, eul spiritual și eul social).
- -identitatea vocațională (moment în care persoana deține abilitatea de a-și cunoaște calitățile și defectele).
- -debutul independenței (majoratul).
- - se nuanțează în structura sa, elementul de responsabilitate.
- - crește rolul creativității, fiind o modalitate de valorizare superioară a personalității .
- - apar elementele de conduită și risc comportamental cu trimitere spre delincvență
- - se raportează la familie, dar apare și starea rezervată de instituția respectivă.

(după Neculau A.-1997)

- ▶ Studentul, în plan psihologic, subiectiv, trăiește ca un adolescent, deși a depășit acest stadiu din evoluția lui.
- ▶ El este un adolescent întârziat, având o anumită stabilitate a trăirilor și reacțiilor.
- ▶ Nu renunță la prezența sa în grup, însă își alege companionii pe alte criterii, dintre care cel mai important îl constituie includerea partenerului de sex opus.

18-25 ani

- se încheie procesul de creștere fizică și biologică, manifestându-se cu o anumită pondere a agresivității și comportamentului nonconformist,
- problematica adaptării la mediu,
- stresul caracteristic pentru unii studenți, apărut datorită:
 - multiplelor solicitări,
 - a lipsei proiectelor de viață,
 - lipsei principiilor clare de viață
 - responsabilitate redusă pentru acțiunile sale.

Planul dezvoltării psihologice a studentului:

- ▶ - apariția unui nou tip de gândire: logică, dialectică, cauzală, bazată pe rezolvarea de probleme
- ▶ - se dobândesc noi abilități (de analiză, lingvistice, tehnice, etc).
- ▶ - apare nevoia de sistematizare a cunoștințelor
- ▶ - este prezent spiritul experimental dar și nevoia de a filosofa
- ▶ - apare interesul pentru evenimente socio-culturale
- ▶ - devine sensibil la eșec, competiție, evaluare
- ▶ - apare interesul pentru dispute, lansarea și argumentarea ideilor proprii.
- ▶ - își dezvoltă un control mai eficient al sinelui în cadrul relațiilor sociale,
- ▶ - se definitivează structurile de personalitate.

In planul dezvoltării cognitive, (după Zanden J., W. Vander (1985)), studenții dispun de:

- capacitatea de a identifica problemele de rezolvat, de a le analiza în părțile lor
- componente, de a gândi strategic. Dispun de gândire rațională care necesită schimbarea și reorganizarea informației.
- Potențialul de gândire și inteligență se exprimă în studiul aprofundat al unui domeniu și în expunerea a ceea ce au receptat și asimilat cu ajutorul profesorului, primordial – REPRODUCTIV.

CREATIV

După Schifirneț C-tin (1987)

studenții:

- se orientează spre probleme general-umane și sociale,
- interese culturale generale,
- vigoare fizică,
- dezvoltarea responsabilității
- dezvoltarea moralității
- dezvoltarea independenței
- accent pe pregătirea profesională,
- dobândirea de roluri sociale,
- tind spre maturizare socială,
- integrare profesională,
- dorința de a avea familie proprie,
- tind spre asigurarea unui statut social și profesional.

Provocările vieții universitare a studentului

- autocunoașterea și cunoașterea celuilalt
- autoevaluarea și evaluarea de către ceilalți;
- evaluarea academică
- reușita academică
- comunicarea și relaționarea;
- rezolvarea de probleme;
- stilul și calitatea vieții individuale, sociale, dezvoltarea carierei;
- sănătatea fizică și psihică (stresul zilnic, modul și condițiile de trai etc);
- raportarea expectanțelor personale la rezultatele obținute.

Reușita socială versus reușita academică

- "Reușitele tale în calitate de student depind de capacitățile pe care le ai de a te integra într-un anumit sistem. Dar aste nu înseamnă că ești pregătit să faci față provocărilor din viața reală".
- Succesul social are nevoie de pasiune, încăpăținare, un nivel bun de inteligență emoțională și capacitatea de a înțelege mesajele altor oameni.

A. Neculau, 1997.

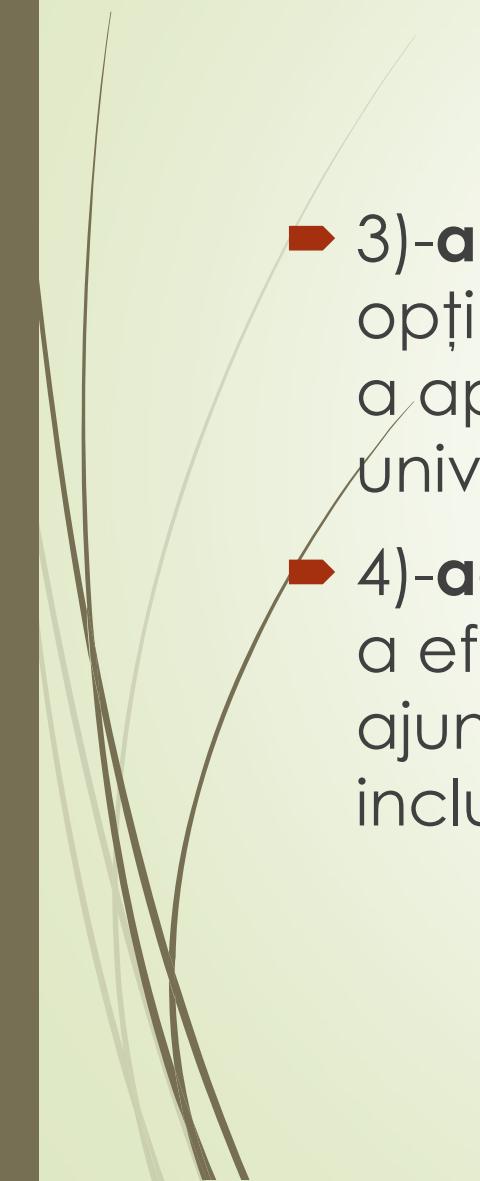
Adaptarea la rolul său de student

- După Sillamy N.- Dicționar de psihologie-1996: a)-ființa vie dispune de o anumită plasticitate, datorită căreia îi este cu putință să rămână în acord cu mediul său și să mențină echilibrul mediului său interior;
- b)-procesul vital necesită o perpetuă reajustare a organismului pentru restabilirea unui echilibru mereu rupt; această ajustare se operează printr-o suită de schimburi neîncetate între corp și mediul său, în cadrul dublei acțiuni a subiectului asupra obiectului **(asimilare)** și a obiectului asupra subiectului **(acomodare)**, aceste două moduri de acțiune interdependente se combină fără încetare pentru a menține starea de echilibru stabil care definește **adaptarea**;

Cei șapte A – privind adaptarea studentului la procesul de studii:

- ➡ 1)-**atitudine**-ca percepere generală și pozitivă a mediului universitar, fiind răspunsul între R (receptor) și E (emitter) în evidențierea viitorului status social dobândit de student;
- ➡ 2)-**aptitudine**-ca sumă a achizițiilor dobândite și care, puse în valoare, dau girul prezenței „în cunoștință de cauză” a studentului la facultatea respectivă;

-
-
- 3)-**alternativa**-prezentă ca „rezervă” la o opțiune încă nedefinită, ca soluție în extremis a apartenenței studentului la mediul universitar sau nu;
 - 4)-**acceptarea**-ca element de conștientizare a efortului intelectual și nu numai pentru a ajunge la statusul educațional dorit, incluzând și modul de raportare personală;

➤ 5)-**abilitatea**-ca modalitate de a depăși inerentele obstacole apărute în mediul universitar, cât și posibilitatea de a răspunde pozitiv acelui echilibru dintre identitatea personală și cea socială;

➤ 6)-**ascultarea de sine sau de alții**-ca răspuns la dorința personală a studentului de a urma o anumită facultate sau o tacită îndeplinire a viselor rămase neîmplinite a membrilor familiei;

➤ 7)-**așteptarea**-ca relație finală între cerere și ofertă, astfel încât studentul ajunge în timp să-și clarifice în mod pozitiv această „relație”.

Model tripartit al motivației și reușitei:

1. Atitudinea sau încrederea în capacitatea cuiva de a obține rezultatul dorit;
2. Dorinta de a atinge acel scop;
3. Strategia sau tehnica implicată în atingerea scopului.

CONDIȚII DE DEZVOLTARE A PERSONALITĂȚII STUDENTULUI.

- Sanatate fizică și psihică
- Prezența motivelor de dezvoltare personală (motivație intrinsecă)
- Reliefarea clară a scopurilor de viață
- Prezența valorilor personale
- Prezența unui nivel de aspirații real
- Prezența suportului moral din partea persoanelor apropiate.
- Conformismul social
- Satisfacerea trebuințelor în ordinea ierarhică (piramida A. Maslow)
- Lucrul sistematic asupra sinelui.
- Dezvoltare profesională continuă

Important:

- Cercetările au evidențiat că **starea de bine psihic** este una dintre corelatele psihologice ale performanțelor academice (Seligman et al., 2009); dispoziția afectivă pozitivă contribuie la creșterea capacității de concentrare a atenției (Fredrickson și Branigan, 2005) și gândirii euristice (Estrada et al., 1994)

Trăsăturile predominante de temperament, caracter

- !!! Tipul: mai puțin sociabil, introvertit, cu o încredere scăzută față de sine – etichetat drept student mai slab.
- !!! Exemplul invers:
- !!! Diferențele de temperament și caracter în relațiile:
 - profesor-student
 - student-student

Atmosfera în grup și statusul său în cadrul grupului

- +++ 1-2 lideri, coeziune de grup, stabilitate emoțională, relații reciproce binevoitoare, stare bună de spirit, disponibilitate, simpatie reciprocă și respect, etc.
- --- mai mulți lideri neformali, activitate de comunicare scăzută, atitudine negativă față de activitatea în comun, învinuiri în situații dificile, lipsă de unitate în grup, spirit de competiție ridicat, bârfe, invidie, etc.

Increderea în sine

- Copilul , crescut într-un anumit tip de climat afectiv si intelectual, va asimila mai usor acele valori socio-culturale cu care vine in contact repetat și nemijlocit încă prin modelele de conduită ale părinților.
- Familia - rol important in formarea ierarhiei valorilor individuale. Familiile cu nivel de aspiratie ridicat, orientate spre succese si performanțe, acordă o importanță deosebita reușitei școlare a copilului.
- Increderea in sine observată la elev sau student este "oglanda „încurajării și a increderii ce l sa acordat în familie și în școală.

**Perseverența – componentă a voinței
(capacitatea omului de a iniția în mod conștient
acțiuni cu scop și de a le finaliza).**

Etapele actului voluntar:

- **Stabilirea scopului prin conștientizarea lui.**
- **Deliberarea sau alegerea de motive.**
- **Decizia**
- **Executarea acțiunii și PERSEVERAREA în realizarea acțiunii**

Autoeducația

- Capacitatea persoanei de a se autoorganiza, automobiliza în vederea achiziționării pe termen lung a cunoștințelor, valorilor, exemplelor și modelelor sociale plauzibile.
- ??? Condițiile de dezvoltare a autoeducației la studenți

Managementul timpului

- Capacitatea de a-și organiza eficient timpul, în vederea realizării sarcinilor zilnice.
- Sarcinile A
- Sarcinile B
- Sarcinile C
- **!!! Procrastinarea** (tărăgănarea, amânarea sarcinilor și responsabilităților- survine din lipsa de scopuri clare, a anxietății pentru volumul mare de sarcini)

Cauzele nereușitei academice

brainwriting

- 1)-**dificultatea** materialului, a sarcinilor academice;
- 2)-**disconfortul** resimțit în mediul dat;
- 3)-**discontinuitatea**-lipsa coerenței în menținerea unei acțiuni sau atitudini;
- 4)-**evaluarea subiectivă**
- 5) **încurajare și stimulare precară;**
- 6)-**disimularea**-mimarea particularității fără implicare directă, minimalizând actul de responsabilitate personală;
- 7)-**depersonalizarea**-conotațiile negative ale personalității ce implică și inadaptabilitatea totală;
- 8) -**procrastinarea**
- 9) -**factori de ordin personal, familial, financiar etc**
- 10) – **motivația predominant negativă sau extrinsecă**
- 11) - **lipsa perspectivelor clare de viitor**
- 12)

Toate aceste atitudini și manifestări ce vizează carența adaptării studentului, pot influența în mod negativ, întregul său demers educațional. Practic, studentul nu se mai raportează la nici o valoare morală, nu se mai regăsește în nimic, participarea la cursuri devine sporadică terminând în abandon, colegii, grupa și anul de studiu nu-l mai reprezintă, familia devine un „obstacol” în „liniștea și lumea sa” voit creată, devenind încet dar sigur, un neînțeles, un renegat, un „paria” al mediului universitar pe care totuși și-l dorea și-n care acum, nu-și mai găsește locul.

Psihologia pozitivă în procesul de educație

...educația trebuie să urmărească nu numai creșterea abilităților cognitive, motivației pentru succes și performanțelor academice, ci să se asigure că elevii sunt **angajați afectiv** (affective school engagement) **în ceea ce fac**, menținându-și **starea de bine psihic** (psychological well-being), optimismul și nu în ultimul rând **menținerea unei dispoziții afective pozitive** (positive mood) și **încrederii în propria eficacitate** (self-efficacy).

De reținut:

CONDIȚII DE DEZVOLTARE A PERSONALITĂȚII STUDENTULUI.

- Sanatate fizică și psihică
- Prezența motivelor de dezvoltare personală (motivație intrinsecă)
- Reliefarea clară a scopurilor de viață
- Prezența valorilor personale
- Prezența unui nivel de aspirații real
- Prezența suportului moral din partea persoanelor apropiate.
- Conformismul social
- Satisfacerea trebuințelor în ordinea ierarhică (piramida A. Maslow)
- Lucrul sistematic asupra sinelui.
- Dezvoltare profesională continuă

De reținut:

Cei șapte A – privind adaptarea
studentului LA PROCESUL DE STUDIU:

APTITUDINEA

ATITUDINEA

ALTERNATIVA

ACCEPTAREA

ABILITATEA

ASCULTAREA

AȘTEPTAREA

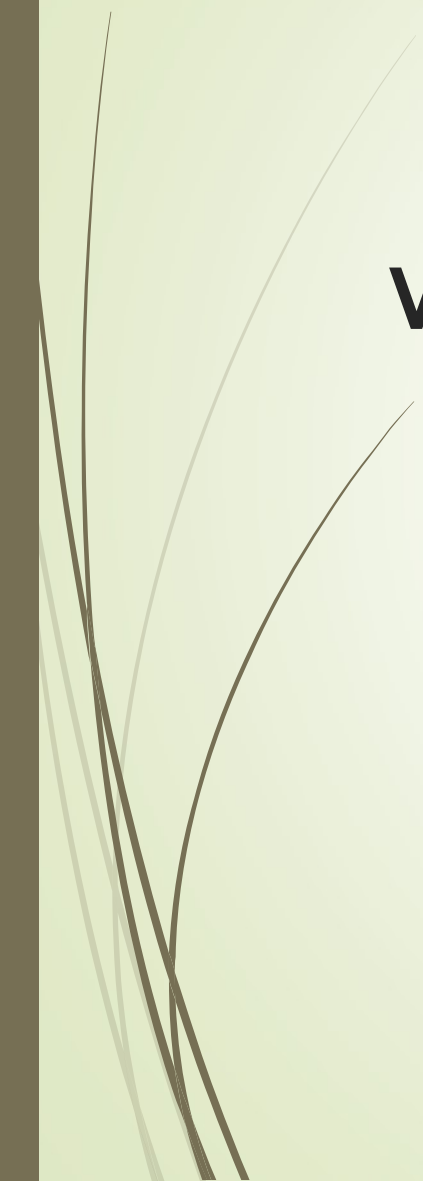

Lucru individual la tema **Personalitatea studentului**

De alcătuit o caracteristică a personalității studentului (anul de studii la alegere), respectând următoarea structură:

- ❖ Dezvoltarea și maturizarea psihoemoțională (psihosocială) a studentului.
- ❖ Dezvoltarea morală și spirituală.
- ❖ Dezvoltarea profesională a studentului.

VA MULTUMESC PENTRU ATENTIE

